

Ustekinumab ar gyfer trin oedolion â soriasis cymedrol i ddifrifol

*Mae 'canllawiau
arfarnu technoleg'
NICE yn rhoi cyngor
ar sut a phryd y
dylid defnyddio
cyffuriau a
thriniaethau eraill yn
y GIG.*

Mae'r daflen hon yn ymwneud â phryd y dylid defnyddio **ustekinumab** i drin oedolion sydd â soriasis plac cymedrol i ddifrifol yn y GIG yng Nghymru a Lloegr. Mae'n egluro'r canllawiau (cyngor) gan NICE (y Sefydliad Cenedlaethol dros Iechyd a Rhagoriaeth Glinigol). Cafodd ei hysgrifennu ar gyfer pobl sydd â soriasis plac cymedrol i ddifrifol ond gallai hefyd fod yn ddefnyddiol i'w teuluoedd neu ofalwyr neu unrhyw un sydd â diddordeb yn y cyflwr.

Nid yw'n disgrifio soriasis plac cymedrol i ddifrifol na'r triniaethau'n fanwl – dylai aelod o'ch tîm gofal iechyd drafod y rhain gyda chi. Gallwch gael rhagor o wybodaeth gan y sefydliadau a restrir ar dudalen 4.

Efallai nad hon yw'r unig driniaeth bosibl ar gyfer soriasis plac cymedrol i ddifrifol. Dylai eich tîm gofal iechyd siarad â chi ynghylch p'un a yw'n addas i chi a pha opsiynau triniaeth eraill sydd ar gael.

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Argymhellir ustekinumab fel triniaeth bosibl ar gyfer pobl sydd â soriasis plac cymedrol i ddifrifol os:

- mae asesiadau safonol yn dangos bod eu soriasis yn ddifrifol ac mae'n effeithio ar ansawdd eu bywyd **ac**
- nad yw eu soriasis wedi gwella gyda thriniaethau eraill gan gynnwys ciclosporin, methotrexate a PUVA (psoralen a phelydriad uwchfioled ton hir), neu cawsant sgîl-effeithiau difrifol gyda'r triniaethau hyn yn y gorffennol neu mae rheswm meddygol pam na ddylid eu rhoi iddynt.

Mae gwneuthurwr ustekinumab wedi cytuno ar 'gynllun mynediad i gleifion' sy'n golygu eu bod yn darparu'r dogn uwch sydd ei angen ar bobl sy'n pwyso mwy na 100 kg ar yr un gost â'r dogn is ar gyfer pobl sy'n pwyso 100 kg neu lai.

Dylid rhoi'r gorau i driniaeth ustekinumab os yw asesiadau safonol yn dangos nad yw soriasis unigolyn wedi gwella'n amlwg ar ôl 16 wythnos.

Wrth asesu sut mae soriasis unigolyn yn effeithio ar ansawdd ei fywyd, dylai gweithwyr gofal iechyd proffesiynol ystyried unrhyw anabledau neu anawsterau wrth gyfathrebu a allai olygu nad yw'r asesiadau safonol yn rhoi gwybodaeth fanwl gywir.

Soriasis plac

Mae soriasis plac yn gyflwr o'r croen lle y mae gan rywun groen coch wedi'i orchuddio â chen ariannaidd. Gall yr ardaloedd hyn ddatblygu ar unrhyw ran o'r corff, ond fel arfer maent yn digwydd ar benelinoedd, pengliniau a chroen y pen. Maent yn aml yn cosi, ond gallent fod yn ddolurus ac yn boenus. Mewn pobl sydd â soriasis plac difrifol, mae'n gallu gorchuddio'r rhan fwyaf o'r corff.

Ustekinumab

Mae ustekinumab (a elwir hefyd yn Stelara) yn gwella soriasis plac drwy ymyrryd â sylweddau yn y corff a elwir yn interlewcinau sy'n ymwneud â datblygiad y llid. Caiff ustekinumab ei chwistrellu o dan y croen. Ar ôl y dogn cyntaf, rhoddir dogn arall ar ôl 4 wythnos ac yna dognau pellach bob 12 wythnos.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Pan fydd NICE yn argymhell triniaeth, rhaid i'r GIG sicrhau ei bod ar gael i'r bobl hynny y gallai eu helpu, fel arfer o fewn 3 mis i gyhoeddi'r canllawiau. Felly, os yw asesiadau safonol yn dangos bod eich soriasis plac yn ddifrifol ac mae'n effeithio ar ansawdd eich bywyd, nid yw eich soriasis wedi gwella ar ôl triniaethau eraill (neu rydych yn methu cael y triniaethau eraill hynny), ac mae eich meddyg yn credu mai ustekinumab yw'r driniaeth gywir i chi, dylech allu cael y driniaeth ar y GIG. Efallai y gofynnir i chi fod yn rhan o 'gynllun mynediad i gleifion' a dylai eich meddyg siarad â chi am ofynion y cynllun. Gweler www.nice.org.uk/aboutguidance os nad yw'r driniaeth ar gael.

Rhagor o wybodaeth

Gall y sefydliadau isod roi rhagor o wybodaeth a chymorth i bobl sydd â soriasis. Nodwch nad yw NICE yn gyfrifol am ansawdd na chywirdeb unrhyw wybodaeth neu gyngor a roddir gan y sefydliadau hyn.

- Psoriasis and Psoriatic Arthritis Alliance, 0870 770 3212
www.papaa.org
- The Psoriasis Association, 0845 676 0076
www.psoriasis-association.org.uk
- Skin Care Campaign
www.skincarecampaign.org

Gall NHS Choices (www.nhsdirect.wales.nhs.uk) fod yn fan da i gael gwybod mwy. Efallai y gall eich gwasanaeth cyngor a chysylltiadau cleifion (a elwir yn 'PALS' fel arfer) lleol roi rhagor o wybodaeth a chymorth i chi. Os ydych yn byw yng Nghymru dylech siarad â Galw Iechyd Cymru am ragor o wybodaeth am bwy i gysylltu â nhw.

NICE

Mae NICE yn llunio canllawiau (cyngor) i'r GIG ynglŷn ag atal, canfod a thrin cyflyrau meddygol. Ysgrifennir y canllawiau gan arbenigwyr annibynnol gan gynnwys gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a phobl sy'n cynrychioli cleifion a gofalwyr. Maent yn ystyried y dystiolaeth sydd ar gael am y cyflwr a'r triniaethau, barn cleifion a gofalwyr a phrofiadau meddygon, ac yn ystyried y costau cysylltiedig. Disgwylir i staff sy'n gweithio yn y GIG ddilyn y canllawiau hyn.

I gael rhagor o wybodaeth am NICE, ei waith a sut y mae'n gwneud penderfyniadau, ewch i www.nice.org.uk/aboutguidance

Mae'r daflen hon a fersiynau eraill o'r canllawiau a anelir at weithwyr gofal iechyd proffesiynol ar gael yn www.nice.org.uk/TA180

Rydym yn annog y GIG a sefydliadau'r sector gwirfoddol i ddefnyddio testun o'r daflen hon yn eu gwybodaeth eu hunain am soriasis.

National Institute for Health and Clinical Excellence

MidCity Place, 71 High Holborn, London, WC1V 6NA; www.nice.org.uk

ISBN 978-1-84936-092-0

N2007 1k 1P Sept 09

© National Institute for Health and Clinical Excellence, 2009. All rights reserved. This material may be freely reproduced for educational and not-for-profit purposes. No reproduction by or for commercial organisations, or for

commercial purposes, is allowed without the express written permission of NICE.